

Sygn. akt: III C 693/15 upr.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 października 2015 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie III Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Joanna Suchecka
Protokolant:	sekr. sądowy Joanna Schultz

po rozpoznaniu w dniu 14 października 2015 r. w Szczecinie

sprawy z powództwa (...) S.A. z siedzibą w Ł.

przeciwko M. L.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego M. L. na rzecz powoda (...) S.A. z siedzibą w Ł. kwotę 520 zł (pięćset dwadzieścia złotych) z odsetkami ustawowymi od dnia 11 października 2011 r. do dnia 6 października 2015 r;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 350 zł (trzysta pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania;

Sygn. akt III C 693/15

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 14 października 2015r. wydanego w postępowaniu uproszczonym

Powód (...) S.A. w Ł. wniósł o zasądzenie od pozwanego M. L. kwoty 2388,02 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 3 września 2014r. oraz zwrot kosztów procesu. Na dochodzone roszczenie składały się następujące kwoty: 520 zł tytułem składki ubezpieczeniowej, 196,13 zł tytułem skapitalizowanych odsetek od nieuiszczonej kwoty 520 zł za okres od 11 października 2014r. do 2 września 2014r., 1214 zł tytułem składki ubezpieczeniowej, 457,89 zł tytułem skapitalizowanych odsetek od nieuiszczonej kwoty 1214 zł z okres od 11 października 2014r. do 2 września 2014r.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 12 stycznia 2015r. orzeczono zgodnie z żądaniem pozwu.

Pozwany złożył sprzeciw od powyższego nakazu zaskarżając go w całości i wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu na jego rzecz.

Pozwany w sprzeciwie zarzucił, że nie powód nie wykazał istnienia stosunku prawnego, z którego dochodzona jest należność ujęta w pozwie. Po przedłożeniu przez powoda umowy, z której wywodził roszczenie, pozwany podniósł fakt zbycia pojazdu w dniu 29 sierpnia 2011r. i stwierdził, że stosunek ubezpieczenia z chwilą przejścia przedmiotu

ubezpieczenia na nabywcę wygaś. Na rozprawie zostało dodatkowo podniesione, że ubezpieczyciel posiadał wiedzę o zmianie właściciela pojazdu od dnia 30 września 2014r., co wynika z przedłożonych przez niego wydruków w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. L. zawarł z (...) S.A. w Ł. umowę ubezpieczenia samochodu osobowego marki B. (...) o nr rej. (...) na okres od 10 kwietnia 2011r. do 9 kwietnia 2012r. Umowa została stwierdzona polisą nr (...) - (...). W umowie ustalono, że z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych składka wynosi 1.041 zł i zostanie uregulowana w dwóch ratach: pierwsza w kwocie 521 zł do 9 kwietnia 2011r., druga w kwocie 520 zł do 10 października 2011r., a z tytułu ubezpieczenia Auto Casco - składka w kwocie 2.428 zł płatna w dwóch ratach po 1214 zł, w terminach 9 kwietnia 2011r. i 10 października 2011r., a nadto składka z tytułu ubezpieczenia NW płatna w dwóch ratach po 50 zł w terminach 9 kwietnia 2011r. i 10 października 2011r.

Dowód: polisa nr (...) - (...) (k. 60-61)

Zgodnie z Ogólnymi Warunkami Ubezpieczeń Auto&Przestrzeń Ubezpieczenie Auto Casco rozwiązanie umowy ubezpieczenia następuje z dniem zbycia pojazdu z zastrzeżeniem przypadku wykupienia pojazdu z leasingu (§ 12 ust. 5 pkt 1b). Składkę oblicza się za czas trwania odpowiedzialności ubezpieczyciela (§ 15 ust. 1). W przypadku rozwiązania umowy przed upływem okresu, na jaki umowa została zawarta, ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej (§ 7 pkt 1).

Dowód: OWU (k. 62-65)

W dniu 29 sierpnia 2011r. pozwany sprzedał ubezpieczony pojazd S. M..

Dowód: faktura VAT z 29 sierpnia 2011r. (k. 77)

W dniu 7 października 2015r. powód zwrócił się z zapytaniem do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego o przebieg ubezpieczenia pojazdu objętego polisą nr (...) - (...) i uzyskał w tym dniu informację, że pojazd był objęty umową ubezpieczenia OC i AC w okresie od 10 kwietnia 2011r. do 9 kwietnia 2012r. zawartą z (...) S.A. W okresie tym miała miejsce jedna zgłoszona szkoda w dniu 1 lipca 2011r. polegająca na uszkodzeniu szyby czołowej. Nadto powód uzyskał informację, że w okresie od 30 września 2011 r. do 29 września 2012r. pojazd został objęty ubezpieczeniem OC i AC na podstawie zawartej umowy z (...) S.A., a posiadaczem pojazdu w tym okresie była S. M..

Dowód: zapytanie z dnia 7 października 2015r. i wydruki (k. 66-73)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się zasadne tylko częściowo.

Podstawę prawną roszczenia stanowił art. 805 § 1 k.c., zgodnie z którym przez umowę ubezpieczenia ubezpieczycie zobowiązuje się spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę.

Powód swoje roszczenie wywodził z zawartej z pozwanym umowy ubezpieczenia OC i AC pojazdu marki B. (...) o nr rej. (...). Fakt zawarcia umowy oraz jej warunki ostatecznie nie były kwestionowane, a nadto zostały potwierdzone przedłożoną przez powoda polisą nr (...) - (...). Pierwotne zarzuty pozwanego dotyczące braku wykazania stosunku prawnego łączącego strony były wynikiem tego, że powód omyłkowo przedstawił polisę dotyczącą innej osoby i innego pojazdu. Błąd w tym zakresie został usunięty pismem z dnia 7 października 2015r., w którym powód zawnioskował dowód z dołączonych do pisma dokumentów, w tym polisy. Mając na względzie treść art. 207 § 6 k.p.c. Sąd uznał, że dopuszczenie dowodu z tych dokumentów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy i zatem należy je zaliczyć w poczet materiału dowodowego.

Istota sporu sprowadzała się do rozstrzygnięcia o zasadności zarzutu powoda, iż nie jest zobowiązany do zapłaty dochodzonych składek z uwagi na zbycie pojazdu. Fakt sprzedaży pojazdu S. M. został wykazany fakturą VAT, według której sprzedaż nastąpiła w dniu 29 sierpnia 2011r., i nie został zakwestionowany przez stronę przeciwną. Z tej okoliczności pozwany wywodził, że umowa zawarta z powodem, potwierdzona polisą nr (...) - (...), z chwilą zbycia pojazdu uległa rozwiązaniu tj. przed upływem sześciu miesięcy z rocznego okresu, na który została zawarta oraz zanim żądane składki stały się wymagalne, a wobec tego nie jest zobowiązany do ich zapłaty.

Przedstawione stanowisko pozwanego tylko częściowo można było uznać za uzasadnione. W odniesieniu do umowy ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych zastosowanie znajdują przepisy ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. Dz. U. z 2013r. poz. 392 ze zm.), które regulują kwestie rozwiązania umowy ubezpieczenia OC i odpowiedzialności za zapłatę składki. Przepis art. 31 ust. 1 ustawy stanowi, że w razie przejścia lub przeniesienia prawa własności pojazdu mechanicznego, którego posiadacz zawarł umowę ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, na posiadacza pojazdu, na którego przeszło lub zostało przeniesione prawo własności, przechodzą prawa i obowiązki poprzedniego posiadacza wynikające z tej umowy. Umowa ubezpieczenia OC ulega rozwiązaniu z upływem okresu, na który została zawarta, chyba że posiadacz, na którego przeszło lub zostało przeniesione prawo własności wypowie ją na piśmie. W przypadku wypowiedzenia umowy ubezpieczenia OC, ulega ona rozwiązaniu z dniem jej wypowiedzenia. Zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy posiadacz pojazdu mechanicznego, który przeniósł prawo własności tego pojazdu, jest obowiązany do powiadomienia na piśmie zakładu ubezpieczeń, w terminie 14 dni od dnia przeniesienia prawa własności pojazdu, o fakcie przeniesienia prawa własności tego pojazdu i o danych posiadacza, na którego przeniesiono prawo własności pojazdu. Stosownie do art. 32 ust. 4 ustawy posiadacz pojazdu mechanicznego, na którego przeniesiono prawo własności pojazdu ponosi odpowiedzialność wobec zakładu ubezpieczeń za zapłatę składki należnej za okres od dnia, w którym nastąpiło przeniesienie na niego prawa własności pojazdu. Posiadacz pojazdu mechanicznego, który przeniósł prawo własności tego pojazdu, ponosi solidarną odpowiedzialność z posiadaczem pojazdu, na którego przeniesiono prawo własności pojazdu, za zapłatę składki należnej zakładowi ubezpieczeń za okres od dnia przeniesienia prawa własności do dnia powiadomienia przez niego zakładu ubezpieczeń o okolicznościach, o których mowa w ust. 1.

Z powyższych regulacji wynika, że umowa sprzedaży nie powoduje rozwiązania umowy ubezpieczenia OC, a jedynie następuje przejście praw i obowiązków wynikających z umowy ze zbywcy na nabywcę, z tym zastrzeżeniem, że zbywca jest zwolniony z zapłaty składki należnej zakładowi ubezpieczeń za okres od dnia zbycia pojazdu od dnia powiadomienia zakład ubezpieczeń o przeniesieniu prawa własności pojazdu. Do czasu, zanim zakład ubezpieczeń nie uzyska informacji o zmianie właściciela pojazdu, odpowiedzialność zbywcy i nabywcy jest solidarna. Należy także dodać, że nabywca jest uprawniony do wypowiedzenia umowy ubezpieczenia OC, a jeśli z tego prawa skorzysta umowa ulega rozwiązaniu z dniem wypowiedzenia.

Przenosząc omówione normy prawne na grunt rozpatrywanej sprawy stwierdzić należy, że z akt sprawy nie wynika, aby po sprzedaży pojazdu przez pozwanego na rzecz S. M., powód był informowany o przejściu prawa własności pojazdu i danych nowego właściciela, jak również, aby umowa, którą zawarł pozwany na okres do 9 kwietnia 2012r., została wypowiedziana. Co więcej, okoliczności te nie były przez stronę pozwaną nawet podnoszone bądź sugerowane. Pozwany wskazał jedynie na fakt zbycia pojazdu, nie wypowiadając się co do tego, czy wypełnił obowiązek poinformowania powoda o danych nowego właściciela pojazdu oraz czy czynności w tym zakresie podjął nowy właściciel lub czy wypowiedział on umowę. Mając zatem na uwadze zgromadzony materiał w sprawie oraz argumentację pozwanego Sąd przyjął, że po sprzedaży ubezpieczonego pojazdu powód nie został poinformowany o przeniesieniu prawa własności tego pojazdu na inną osobę jak również, że umowa ubezpieczenia OC nie została mu wypowiedziana. W konsekwencji należało uznać, że pozwany – mimo zbycia pojazdu – stosownie do treści przytoczonego wyżej art. 32 ust. 4 ustawy, jest zobowiązany do pokrycia drugiej raty składki określonej w umowie na kwotę 520 zł. Data płatności tej składki została ustalona na dzień 10 października 2011r., a zatem od dnia następnego – w oparciu o art. 481 § 1 i 2 k.c. – powodowi należą się odsetki ustawowe. Sąd uznał, że pozwany ma obowiązek pokryć należność z tytułu odsetek za okres do 6 października 2015r., albowiem najpóźniej następnego dnia ubezpieczyciel

na skutek zapytania do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego dowiedział się o tym, że właścicielem pojazdu jest S. M.. Solidarna odpowiedzialność pozwanego za zapłatę składki ubezpieczenia OC, wynikająca z art. 32 ust. 4 ustawy, z tym dniem ustała. Sąd miał na uwadze, że wskazany przepis mówi o powiadomieniu zakładu ubezpieczeń o zmianie właściciela pojazdu, a stosownie do art. 32 ust. 1 ustawy obowiązek powiadomienia spoczywa na zbywcy pojazdu. Uwzględniając jednak racio legis tych regulacji, jakim jest ochrona zakładu ubezpieczeń w związku ze zmianą właściciela w okresie obowiązywania umowy, uznać należy, że odpowiedzialność solidarna zbywcy ustaje z chwilą, gdy zbywca wypełni swój obowiązek przewidziany w art. 32 ust. 1 ustawy, choćby po terminie, lub gdy zakład ubezpieczeń z innych źródeł uzyska informację o przejściu prawa własności ubezpieczonego pojazdu na inną osobę.

Mając powyższe na względzie, Sąd orzekł jak w punkcie I sentencji, a dalej idące roszczenie o odsetki od kwoty 520 zł oddalił.

Oddaleniu podlegało też roszczenie o zapłatę drugiej raty składki ubezpieczenia AC. Z ustalonych i niekwestionowanych okoliczności wynika, że ubezpieczony pojazd został sprzedany S. M. w dniu 29 sierpnia 2011r., a zatem po upływie niespełna 5 miesięcy obowiązywania umowy. Zgodnie zaś z postanowieniami OWU obowiązującymi u powoda dla umów ubezpieczenia auto casco, umowa ulega rozwiązaniu z dniem zbycia pojazdu. Składkę oblicza się na czas trwania umowy (§ 15 ust. 1 OWU), a w przypadku rozwiązania umowy przed upływem okresu, na jaki została umowa zawarta, ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej (§ 15 ust. 7 pkt 1 OWU). W rozpatrywanej sprawie regulacje powyższe prowadzą do wniosku, że umowa ubezpieczenia AC pojazdu uległa rozwiązaniu z dniem 29 sierpnia 2011r. Skutek ten spowodował sam fakt zbycia pojazdu, albowiem w OWU brak jest uzależnienia rozwiązania umowy z tej przyczyny od zawiadomienia ubezpieczyciela o zbyciu pojazdu. Szkoda zgłoszona w ramach ubezpieczenia, miała miejsce przed przeniesieniem prawa własności pojazdu na S. M.. Natomiast składka ubezpieczeniowa została ustalona w dwóch ratach w wysokości 1214 zł płatnych dzień przed rozpoczęciem okresu ubezpieczenia i po upływie 6 miesięcy okresu ubezpieczenia. Oznacza to, że pozwany nie jest zobowiązany do pokrycia składki ponad tą odpowiadającą okresowi wykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej. Gdyby takową uiścił, stosownie do § 15 ust. 7 pkt 1 OWU przysługiwałby mu jej zwrot.

W konsekwencji powyższego żądanie zapłaty drugiej raty składki wraz z odsetkami podlegało oddaleniu.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. dokonując ich stosunkowego rozliczenia przy przyjęciu, że powód utrzymał się ze swoim żądaniem w ok. 20%. Do kosztów poniesionych przez powoda należy zaliczyć opłatę od pozwu w wysokości 100 zł i wynagrodzenie pełnomocnika zawodowego w stawce minimalnej ustalonej zgodnie z § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (...) (t.j. Dz. U. z 2013r. poz. 490), łącznie 700 zł. Poniesienie opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz prowizji nie zostało wykazane. Pozwany poniósł koszt działania pełnomocnika procesowego w analogicznej wysokości jak powód oraz opłatę skarbową od pełnomocnictwa, łącznie 617 zł. Po stosunkowym rozliczeniu Sąd oszacował, że powód winien zwrócić pozwanemu kwotę 350 zł tytułem kosztów niniejszego procesu.

SSR Joanna Suchecka